

DEBRECZENI HIRLA

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Márczius 15.

Debreczen, márczius 15.

A tavaszi szellő nemzetiszín zászlókat lobogtat egész haza szerte s e ritka zászlódsz nagy ünnepet hirdet.

Igen. Ünnepe van ma az egész Magyar honban, egy nagy ünnepe, a mely nap emléke örök lesz mind addig, a míg a Buda Mohács s Nándornál elfutó Duna hullámain egy honfi szem pihen.

De hát mi is az a márczius 15. ?
Vagy mi volt ez előtt 51 évvel ?

... Az ébredező tavasznak még semmi nyoma sem volt akkor, midőn a francia forradalomnak híre Pozsonyba érkezett, hol az országgyűlés heves küzdelmeknek volt színhelye.

Március 15-ike volt 1848-ban. Európának egyik szélétől a másikig zengett ez a szó: népszabadság.

Hazánkat is áthatotta a szabadság friss szellője s minden zugában lelkesedés fakadt. Új eszmék öltöttek testet. A demokratikus érzés tulajdonkép akkor született meg magyar földön.

A mikor március 15-én fölvirradt a szabadság napja, akkor omlott össze a zsarnokság.

A börtönök megnyitáltak. a láncok megsörrentek s lepattantak a bilincsek.

A szabadság hatalmas vágya új lendületet adott a közszellemnek. A nép akaratában az igazság győzött, az igazságban pedig az emberiség.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A gyorsvonaton.

— Az életből ellesve —

A budapest—preali éjjeli gyorsvonatnak egy másod osztályú kocsiában egész egyedül az ablak mellett meghúzódva ült egy fiatal hölgy.

Szabálytalan pikáns kis arcára az illatos rizspor mintegy odaleheltnék látszott; érzékies hajlásu ajkai körül gunyos kifejezés ült: nagy sötét szemeit hosszú selyemfinom pillák árnyalták be.

Lábai az átellenes ülésre nyújtotta ki és vállaira még szorosabban húzta össze galérlját.

A mozdony gőzspíja már jellezte az indulást mikor az utolsó pillanatban — felránták az ajtót és egy magas termetes uriember, sötét köpenyben, fején vadászkalappal, gyorsan beszállni igyekszik.

— Bocsánat nagysám !

A hölgy gyorsan visszahúzta lábait. Az utas földobta málháját a kosárba és egy ezüst kutyafejű botot tett melléje. Aztán levette fejéről a kalapot és jobbával végigsimította sűrű, sötétszőke haját.

A hölgy, bájos fesztelenséggel ismét ki nyújtotta lábait.

A mellette fekvő kis táskából kivett egy ezüst cigarettadobozt, aztán rágyújtott egy

A nemzet szabad akar lenni. Ez volt március 15-ének eseménye.

Nem volt ez véres és dúló csaták napja, hanem a lelkesedés és testvéries ölelkezésé.

A „Talpra magyar“*) nemzeti dalnak vérpezsdítő s halotti-támasztó hatása volt. Ez volt a sajtószabadságnak első terméke.

A legelső példányt, mely a sajtó alól kikerült, Petőfi Aranyak küldte el, melyet Arany utóbb 1863. karácsonján Petőfi Zoltánnak adott jelenleg a nemzeti muzeumban van Budapesten.

A nemzet ifjusága az összes kívánatokat 12 pontban foglalta össze. Hogy „Legyen béke, Szabadság és egyetértés!“.

Ki ne ismerné 51 év után ezt a 12 pontot? . . . .

A nemzet ujjá születésének nagy napja március 15-dike és időtlen időnkig emlékeztetre méltó nagy nap leend.

... Ez a március 15-ike örökké nevezetes évforduló marad hazánk történetében. Ez a nap a hazaszeretet melegével megszentelt ünnep, melyet a nemzet hamisítatlan közérzete avatott magasztos nemzeti ünneppé. „Ezt a napot — mondja Jókai — „szent Petőfi napjának“ nevezze Magyarország, mert a napot ő állítja meg az égen: igazabban mint valaha Józsué“.

Még csak egyet. Ennek a napnak emlékét a költő „Tizenötödik márczius

*) Előbb „Rajta magyar“ volt a címe. Szikra Ferenc, a költő barátja ajánlotta a „Talpra magyar“, mondván, hogy előbb talpra kell állítani a magyart, aztán rajta!

egyiptomi szivarkára. Majd fokozódó tetszelgéssel nézte új társát, a ki köpenyét vetette le és függesztette föl a fogásra. Harminczévesnek látszó uriember volt, férfias erejénél teljes virágában.

Naptól barnított csinos arcát göndör, szőke körszakáll vette körül. — Széles vállai nagy erejéről tanuskodtak, világoskék szeméből azonban valósággal gyerekes elfogulatlan-ság mosolygott.

Lehetőleg elfordulva, szinte lopva, lehuza nagy vadászeszméit, aztán előszedte egy újságpapírosba csavart papucsait, melyekbe igaz élvezettel bujt.

Leült aztán és hosszasan nézve a hölgynek az ülésen elhelyezett bőröndjét, szinte zavartan szólt:

— Bocsánat... de a mikor az ember egész éjjel utazik... bizony nem ellensége a kényelemnek.

— Igen, az utazás csak úgy kollekes, ha kényelmes! — felelt a hölgy.

Csodálatosan szépen rezgett a hangja. A világosszemű óriásnak még a feje is bizsergett tőle.

A hölgy levette cigarettájának hamuját. Aztán hirtelen levette kis utazósapkáját, majd egy gyors mozdulattal felbontotta dus csomóba kötött haját, mely úgy omlott le, mint valami sűrű zuhatag.

Ah! — szólt szinte akaratlanul az utitárs, de ez az „Ah!“ most egészen másképp hangzott, mint az előbb, a mikor papucsai bujt. Úgy ült szemeit nagyra meresztve mint

1848.“ cím alatt irt versében festi fellengző lelkével s a „Lapok Petőfi Sándor naplójából“ című soraiban. Ez utóbbiból érdekes a következő sorokat ide iktatni, hogy lássa az olvasó, mint gondolkozott a szabadságharc Tyrtaeusa a szabad sajtóról.

„Szabad a sajtó“ . . Ha tudnám, hogy a hazának nem lesz rám szüksége, szívembe mártanám kardomat s úgy írnam le haldokolva, piros véremmel e szavakat, hogy itt álljanak a piros betűk, mint a szabadság hajnalsugarai.

Ma született a magyar szabadság, mert ma esett le a sajtóról a bilincs . . . . Vagy van olyan együgyű, ki azt képzelje, hogy szabad sajtó nélkül lehet bármely nemzetnek szabadsága? Üdvöz légy születésed napján, magyar szabadság! először is én üdvözellek, ki imádkoztam és küzdöttem érte, üdvözellek oly magas örömmel, a milyen mély volt fájdalom, midőn nélkülöztünk tégedet! Oh szabadságunk, édes kedves ujszülött, légy hosszú életű e földön, élj addig, míg csak él egy magyar, ha nemzetünk utolsó fia meghal, borulj rá szemfödő gyanánt . . . s ha előbb jön rád a halál, rántsd magaddal sírodba az egész nemzetet, mert tovább élnie nélküled gyalázat lesz, veled halnia pedig dicsőség!

Ime, a tegnap és ma között már 51 év fekszik.

Telve rettenetes bubánatokkal, vesztésekkel és feltámadásokkal.

És 51 év óta soha reményteljesebb

olyasvalaki, a ki az erdőben elalszik és hirtelen egy aranykoronas királykisasszony jelenik meg előtte.

— Miért néz úgy rám? kérdezte a hölgy mosolyogva.

— Bocsánat, — hebeget a társ zavartan, én pár év előtt a cirkusban láttam egy bolondos némajátékot, abban fordult elő olyan tündérrkisasszony . . . annak is felbomlott a haja . . . Minek is hívták?

— Csipkerózsika?!

— Igen, olyasféle volt!

Rövid szünet.

— A színháznál méltóztatik talán lenni, nagysád?

A hölgy mosolygott.

— Talán!

Utitársa közelebb húzódott hozzá!

— Ah! És talán vidékre méltóztatik utazni vendégzereplésre?

— Igen . . . Brassóba megyek . . . föllépek de csak zártkörű társaságban.

Gunyos mosoly vonult el arcán. Pár percig most szótlánul ültek az utitársak. A hölgy lassan szivta cigarettáját és nagy, izzó szemével nézte a vadászt.

Ez pedig egy hirtelenmozdulattal a hölgy leeresztett haja felé nyul.

E pillanatban egy piczi, havannaszínű pinesikutyta ugrik ki a hölgy bundagallérja alól és dühös ugatással fogait viczorítja az idegenre.

— Jó légy, Czuki! — inti a nője.

— Ah! Egy ingyenutas!

márczius nem volt a magyar nemzetnek mint ma.

Telve vagyunk mint akkor irták elődeink reményekkel és édes hittel,

S ha 51 év előtt jogosan énekelte a nemzet, ma még sokkal jogosabban zengheti a magyar, hogy

„... hoz rá vig esztendőt!”
Megbűnhődte már e nép
A multat s jövődöt!”

Csend! némuljon el minden! A nemzet imádkozik!

„Isten áld meg a magyart!”

Imája végén lelkesen felkiált:

Éljen a Király!!!

Szöll Kálmán és a szászok. A Siébenbürgisch-Deutsches Tagblatt közli Szöll Kálmának a pártonkívüli szász képviselők küldöttségéhez intézett válaszát, a melynek hiteles verzióját a Magyar távirati iroda az alábbiakban közli:

A miniszterelnök kijelenti, hogy mindenkor meleg rokonszenvet érzett az erdélyi szászok iránt, ismeri és becsüli értéküket távol áll tőle az a gondolat, hogy valamiképp megkárosítsa őket. Nem kell aggódnok nyelvükért, nemzetiségükért, kulturális érdekeikért, oltalmazni és előmozdítani fogja őket, de megköveteli, hogy a szászok első sorban magyar állampolgároknak, a haza és a magyar állam hű fiainak vallják magukat. Hogy országgyűlési képviselők párton kívül állanak vagy a kormánypárthoz tartoznak-e az semmit sem változtat ezen a rokonszenven. — Reméli, hogy támogatásukat nem fogják megvonni tőle.

A válasz igen jó hatást tett a küldöttségre a mely a miniszterelnök palotáját a legnagyobb meglepéssel hagyta el.

A szabade vüpartkör esténként igen látogatott és a legérdekesebb beszélgetések vannak az egyes csoportokban. A hangulat általában igen kitünő, a régi új tagok teljesen összebarátkoztak. Tegnap este, több évi távolmaradás után, Szapáry Gyula gróf is megjelent a szabade vüpartkörben, a hol a legszívesebben fogadták. Szapáry Gyula gróf hosszabban beszélgetett Szöll Kálmán miniszterelnökkel és a partkör több kitünőségével.

És a vadász józút nevetet.

— Nagyon féltékeny!

— Mentegete kutyáját a hölgy. — De azért igen okos kis állat. Ha a nevemet hallja örömben a füleit lóbálja.

— Hát bizony, — felelt a vadász nevetve, — én is lóbálnám a füleimet.

Erre a hölgy is édesen kacagott.

— M betűvel kezdődik . . . találja ki.

— Margit?

— Nem!

— Mariska?

— Nem!

— Mimi?

— Helyes!

A vadász dudolni kezdett:

— Mimi! Mimosza! „Napkelet gyöngöleg vele . . .”

— Ugy látszik, a gésékban tanult valamit!

Most együtt kacagtak és egyszerre csak, — a vadász nem is tudta, hogy esett, — erős barna kezeivel fogva tartotta a hölgy karcsu, fehér jobbát.

— Ön földbirtokos, gazdálkodó?

Az utitárs szemei felesillantak.

— Igen, pompás kis birtokom van. Azt meg kellene egyszer néznie . . . de . . . sajnos, nem lehet! Tudja, Mimi kisasszony, — Budapesten remekül lehet mulatni, de a mikor én a felszántott földeimen botorkálok,

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— márcz. 14.

Nagy élénkség mutatkozott a képviselőház ezen ülése iránt, a mennyiben szólásra jelentkezett Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferencz is.

— Beszéltek is mind a ketten.

Páder Rezső volt az ülés első szónoka. Élesen kikelt a szabadelvűség ellen. A politikai bizalom hiányában nem szavazza meg a költségvetést.

Utánna Kossuth Ferencz emelkedett szólásra. Először is melegen üdvözli a volt nemzeti párt tagjait, a miért beolvadtak a szabadelvű pártba. Ó ettől az egybeolvástól a függetlenség tágabb értelmezését várja.

Kossuth után általános érdeklődés közepe felvált a volt nemzeti párt vezére Apponyi Albert gróf A képviselők kíváncsian feszült érdeklődéssel lesték Apponyi szavait, ki beszédében kijelenti, hogy politikai törekvése volt a nemzeti pártnak közjogi irányban a hatvanhetes alap minden gyengítés nélkül való hamisítatlan fentartása.

Ennek tartalmaért a jelenlegi miniszterelnök fel-lősséget vallott már programbeszédében is. Feljogosította őt és pártboreit a legmeszebb menő bizalomra a jelenlegi kormányval szemben. Ennek következménye volt azután, hogy a nemzetipárt beleolvadt a szabadelvűpártba.

A kételkedők megnyugtására azonban kijelenti, hogy a szabadelvű pártban nem akar külön közösséget.

Apponyi beszédét mindvégig a legnagyobb esendben s figyelemmel hallgatták s mikor befejezte, lelkes éljenzés és helyeslés hangzott el minden oldalról.

Apponyi beszéde után az érdeklődés kissé megesapant s ekkor szólt a költségvetéshez Buzáth Ferencz. — A költségvetést nem fogadja el.

Lukács László pénzügyminiszter állt fel. A folyosókról betódultak a képviselők, mert tudták, hogy a miniszter fontos kijelentést fog tenni. Mindenki feszült figyelemmel hallgatott.

A pénzügyminiszter kijelentést tett az ischli klauzuláról. Lukács László a leghatározottabban kijelentette, hogy az ischli klauzula nem létezett. A pénzügyminiszter t. i. ő mult évben nem is volt Ischiben.

Augusztus hóban megállapodás jött létre arra nézve, hogy Magyarország egyoldalulag önrendelkezési joga alapján fentartja Ausztriával a vámközösséget.

vagy a juhaimat, teheneimet nézem . . . oh. olyankor vagyok csak igazán boldog.

A hölgy erre még csak nem is mosolygott Halkan szólt;

— Szeretem a falusi embereket, az erős, erőteljes természetűeket; egész más emberek azok, mint a nagyvárosi idegemberek.

Almódzva hunyta bé szemeit, mintha a rétek friss szénaitatát szivná magába, míg társát a felőre áradó parfüm bódította el.

— Édes kis baba! — mondotta gyöngéden és leterdelt eléje.

E pillanatban megnyílik a kocsi ajtaja és egy öreg barátságos tekintetű, aranyszeműveges uri ember száll be. A vonat épp Püspök Ladányban állt.

Különös! A jegyem valahol leeshetett! — szólt a térdelő vadász és zavarában ideoda csuszált.

Az új utitárs nagy készséggel egy viaszkgyújtót gyújtott meg.

— Megengedi, hogy én is segítsék a keresésben?

Tekintete e pillanatban Mimi kisasszonyra esik és . . . nyomban eloltja a viaszkgyújtót. Az öreg ur tapasztalt ember volt. Gyorsan felkapta kis táskáját, melyet az ülésre tett le és jelentőségteljes hunyorgatással sugta a még mindig térdelőnek:

— Nászutazókat nem illik zavarni.

Majd hangosan tette hozzá:

A pénzügyminiszter e nagyfontosságú kijelentése után még egy szónok beszélt, a függetlenségi párt fiatal tagja, — Mezősylv Béla. A költségvetés ellen szólt s nem fogadja el.

A vasárnap és egy miniszter.

Debreczen, márcz. 15.

Az ó-szövetségi könyvekből olvastuk, hogy Isten hat nap alatt megteremtve a mindenséget, a világot a benne lévőekkel, a hetedik napon — megnyugodott.

Van egy hétnek egy napja, melyen már az Urnak parancsára szünetelni kellene minden dolognak, hogy a kifáradt ember új erőt gyűjtsön az új hét nehéz munkájához.

Törvény intézkedett arról is a közép-korban, hogy legyenek bizonyos napok, a mikor csendnek, nyugalomnak kellene lenni, s mikor még a legbőszebb, a legáldozóbb harczoknak is szünetelni kellett.

Korunkban, a midőn már nagyon megfeledkeztek az emberek a vallásosságról s merő rosz kapzsiságból dolgoztatták a munkásokat szükségesnek tartották a vasárnap munkaszünetet törvénybe iktatni s mint tudjuk, a nagy Baross Gábor egyik érdeme ez is, kinek maradandó alkotásai oly hatalmasak, hogy az alkotásról soha meg nem feledkezhetik az utókor.

A munkásosztálynak tehát van egy napja, a mikor pihenhet, a mikor szünetelni kell minden munkának, a minek nagyon üdvös hatása volna akkor, ha a korcsmákat is bezárnák.

Csak a tisztviselők azok, a kiknek nincs munkaszünetük az Ur tiszteletére rendelt vasárnapon; csak a tisztviselőknek kell e napon dolgozni azon egyszerű okból, mert vannak emberek, a kik ügyeit, bajos dolgokat másnapokon nem tudják elvégezni s a helyett, hogy az isteni tiszteletben részt venne, a tisztviselőt is zaklatja.

Hej, minő mások voltak a viszonyok régebben épen Debreczenben is.

Vasárnap reggel a városházánál összegyülekezett a nemes magisztrátus s a főbíró vezetése mellett vonultak be az isteni tiszteletre, hogy ott hallgassák a tudós és ékes

— Jó éjt!

Azzal kiment.

A mozdony újra zakatolt, a vonat tovább robogott a titokzatos, hallgatag éjben. A kocsiiban a zöld takaró enyhítette a lámpa fényét.

Az utitársak már sűrösen egymás mellé kerültek.

Czuki egy sarokban guggolt és megvetőleg hátafordított neki.

Ködpára lenget a város fölött, mikor a vonat Brassóba ért, a vadásznak oly sietős volt a dolga, hogy a vonat még meg sem állt ő már leugrott.

Szalmasárga haju, esontos arczu, szikár asszony várta a hazaérkezőt. A vadász eléje sietett.

— No, Dorottya, itthon vagyok megint!

Köhécselő hajlott hátu ur, kinek parókája alól ezüst szálak csillogtak ki, nagy bokkrétát cipelve, inasa kíséretében végigcsoszog a kocsi előtt, míg végre az egyiknél megáll és szinte mekegve nyájaskodik:

— Isten hozott, Mimike!

A kijárásnál összejött a két pár. A volt utitársak gyors pillantást váltottak.

Szemeik, mintegy bucsuzóul, csókolták egymást . . .

Dr. Faust.

márczius nem volt a magyar nemzetnek mint ma.

Telve vagyunk mint akkor irták elődeink reményekkel és édes bittel, S ha 51 év előtt jogosan énekelte a nemzet, ma még sokkal jogosabban zengheti a magyar, hogy

„... hoz rá vig esztendőt!“
Mebühödte már e nép
A multat s jövődöt“!

Csend! némuljon el minden! A nemzet imádkozik!

„Isten áld meg a magyart!“

Imája végén lelkesen felkiált:

Éljen a Király!!!

Szell Kálmán és a szászok. A Siébenbürgisch-Deutsches Tagblatt közli Szell Kálmának a pártonkívüli szász képviselők küldött-ségéhez intézett válaszát, a melynek hiteles verzióját a Magyar távirati iroda az alábbiakban közli:

A miniszterelnök kijelenti, hogy mindenkor meleg rokonszenvet érzett az erdélyi szászok iránt, ismeri és becsüli értéküket távol áll tőle az a gondolat, hogy valamikép megkárosítsa őket. Nem kell aggódniok nyelvökért, nemzetiségökért, kulturális érdekeikért, oltalmazni és előmozdítani fogja őket, de megköveteli, hogy a szászok első sorban magyar állampolgároknak, a haza és a magyar állam hű fiainak vallják magukat. Hogy országgyűlési képviselők párton kívül állanak vagy a kormánypárthoz tartoznak e az semmit sem változtat ezen a rokonszenven. — Reméli, hogy támogatásukat nem fogják megvonni tőle.

A válasz igen jó hatást tett a küldött-ségre a mely a miniszterelnök palotáját a leg nagyobb meglepéssel hagyta el

A szabade vüpartkör esténként igen látogatott és a legérdekesebb beszélgetések vannak az egyes csoportokban. A hangulat általában igen kitünő, a régi új tagok teljesen összebarátkoztak. Tegnap este, több évi távolmaradás után, Szapáry Gyula gróf is megjelent a szabadelvüpartkörben, a hol a legszivesebben fogadták. Szapáry Gyula gróf hosszabban beszélgetett Szell Kálmán miniszterelnökkel és a partkör több kitünőségével

És a vadász józút nevetet.
— Nagyon féltékeny!
— Mentegette kutyáját a hölgy. — De azért igen okos kis állat. Ha a nevémet hallja örömeben a füleit lóbálja.
— Hát bizony, — felelt a vadász nevetve, — én is lóbálnám a füleimet.
Erre a hölgy is édesen kacagott.
— M betűvel kezdődik . . . találja ki.
— Margit?
— Nem!
Mariska?
— Nem!
— Mimi?
— Helyes!
A vadász dudolni kezdett:
— Mimi! Mimozza! „Napkelet gyöngyég vele . . .“
— Ugy látszik, a gésékban tanult valamit!
Most együtt kacagtak és egyszerre csak, — a vadász nem is tudta, hogy esett, — erős barna kezeivel fogva tartotta a hölgy karcsu, fehér jobbját.
— Ön földbirtokos, gazdálkodó?
Az utitárs szemei felesillantak.
— Igen, pompás kis birtokom van. Azt meg kellene egyszer néznie . . . de . . . sajnos, nem lehet! Tudja, Mimi kisasszony, — Budapesten remekül lehet mulatni, de a mikor én a felszántott földeimen botorkálok,

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— márcz. 14.

Nagy élénkség mutatkozott a képviselőház ezen ülése iránt, a mennyiben szólásra jelentkezett Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferencz is.

— Beszéltek is mind a ketten. Páder Rezső volt az ülés első szónoka. Élesen kikelt a szabadelvűség ellen. A politikai bizalom hiányában nem szavazza meg a költségvetést.

Utánna Kossuth Ferencz emelkedett szólásra. Először is melegen üdvözli a volt nemzeti párt tagjait, a miért beolvadtak a szabadelvü pártba. Ó ettől az egybeolvadástól a függetlenség tágabb értelmezését várja

Kossuth után általános érdeklődés közepe felé fordult a volt nemzeti párt vezére Apponyi Albert gróf a képviselők kíváncsian feszült érdeklődéssel lesték Apponyi szavait, ki beszédében kijelenti, hogy politikai törekvése volt a nemzeti pártnak közjogi irányban a hatvanhetes alap minden gyengítés nélkül való hamisítatlan fenntartása.

Ennek tartalmáért a jelenlegi miniszterelnök felelősséget vallott már programbeszédében is. Feljogosította őt és partembereit a legmeszebb menő bizalomra a jelenlegi kormányval szemben. Ennek következménye volt azután, hogy a nemzetipárt beleolvadt a szabadelvüpartba.

A kétkedők megnyugtására azonban kijelenti, hogy a szabadelvü pártban nem akarnak külön közösséget.

Apponyi beszédét mindvégig a legnagyobb csendben s figyelemmel hallgaták s mikor befejezte, lelkes éljenzés és helyeslés hangzott el minden oldalról.

Apponyi beszéde után az érdeklődés kissé megcsappant s ekkor szólt a költségvetéshez Buzáth Ferencz. — A költségvetést nem fogadja el.

Lukács László pénzügyminiszter állott fel. A folyosókról betódultak a képviselők, mert tudták, hogy a miniszter fontos kijelentést fog tenni. Mindenki feszült figyelemmel hallgatott.

A pénzügyminiszter kijelentést tett az ischli klauzuláról, Lukacs László a leghatározottabban kijelentette, hogy az ischli klauzula nem létezik. A pénzügyminiszter t. i. 6 mult évben nem is volt Ischiben.

Augusztus hóban megállapodás jött létre arra nézve, hogy Magyarország egyoldalulag örendelkezési joga alapján fentartja Ausztiával a vámközösséget.

vagy a juhaimat, teheneimet nézem . . . oh . . . olyankor vagyok csak igazán boldog.

A hölgy erre még csak nem is mosolygott Halkan szól;
— Szeretem a falusi embereket, az erős, erőteljes természetűeket; egész más emberek azok, mint a nagyvárosi idegemberek.

Álmodozva hunyta be szemeit, mintha a rétek friss szénailatát szívná magába, míg társát a felőre áradó parfüm bódította el.
— Édes kis baba! — mondotta gyöngéden és leterdelt eléje.

E pillanatban megnyílik a kocsis ajtaja és egy öreg barátságos tekintetű, arany szemüveges uri ember száll be. A vonat épp Püspök Ladányban állt.

Különös! A jegyem valahol leeshetett! — szólt a térdelő vadász és zavarában ideoda csuszka!
Az új utitárs nagy készséggel egy viaszkgyújtót gyújtott meg.

— Megengedi, hogy én is segítsok a keresésben?
Tekintete e pillanatban Mimikisasszonyra esik és . . . nyomban eloltja a viaszkgyújtót. Az öreg ur tapasztalt ember volt. Gyorsan felkapta kis táskáját, melyet az ülésre tett le és jelentőségteljes hunyorgatással sugta a még mindig térdelőnek:

— Nászutatókat nem illik zavarni. Majd hangosan tette hozzá:

A pénzügyminiszter e nagyfentosságu kijelentése után még egy szónok beszélt, a függetlenségi párt fiatal tagja, — Mezősylv Bala. A költségvetés ellen szólt s nem fogadja el.

A vasárnap és egy miniszter.

Debreczen, márcz. 15.

Az ó-szövetségi könyvekből olvastuk, hogy Isten hat nap alatt megteremtve a mindenséget, a világot a benne lévőekkel, a hetedik napon — megnyugodott.

Van egy hétnek egy napja, melyen már az Urnak parancsára szünetelni kellene minden dolognak, hogy a kifáradt ember új erőt gyűjtsön az új hét nehéz munkájához.

Törvény intézkedett arról is a közép-korban, hogy legyenek bizonyos napok, a mikor csendnek, nyugalomnak kellene lenni, s mikor még a legbőszebb, a legáldozóbb harcoknak is szünetelni kellett.

Korunkban, a midőn már nagyon meglepedkeztek az emberek a vallásosságról s merő rosz kapzsiságból dolgoztatták a munkásokat szükségesnek tartották a vasárnap munkaszünetet törvénybe iktatni s mint tudjuk, a nagy Baross Gábor egyik érdeme ez is, kinek maradandó alkotásai oly hatalmasak, hogy az alkotásról soha meg nem feledkezhetik az utókor.

A munkásosztálynak tehát van egy napja, a mikor pihenhet, a mikor szünetelni kell minden munkának, a minek nagyon üdvös hatása volna akkor, ha a korecsmákat is bezárnák.

Csak a tisztviselők azok, a kiknek nincs munkaszünetük az Ur tiszteletére rendelt vasárnapon; csak a tisztviselőknek kell e napon dolgozni azon egyszerű okból, mert vannak emberek, a kik ügyeit, bajos dolgaikat másnapokon nem tudják elvégezni s a helyett, hogy az isteni tiszteletben részt venne, a tisztviselőt is zaklatja.

Hej, minő mások voltak a viszonyok régebben épen Debreczenben is.

Vasárnap reggel a városházánál összegyülekezett a nemes magisztrátus s a főbíró vezetése mellett vonultak be az isteni tiszteletre, hogy ott hallgassák a tudós és ékes

— Jó éjt!
Azzal kiment.

A mozdony újra zakatolt, a vonat tovább robogott a titokzatos, hallgatag éjben. A kocsiban a zöld takaró enyhítette a lámpa fényét.

Az utitársak már szorosan egymás mellé kerültek.
Czuki egy sarokban guggolt és megvetőleg hátsfordított neki.

Ködpára lenget a város fölött, mikor a vonat Brassóba ért, a vadásznak oly sietős volt a dolga, hogy a vonat még meg sem állt ő már leugrott.

Szalmasárga haju, csontos arczu, szikár asszony várta a hazaérkezőt. A vadász eléje sietett.

— No, Dorottyá, itthon vagyok megint! Köhécselő hajlott hátú ur, kinek parókája alól ezüst szálok csillogtak ki, nagy bokréttát cipelve, inasa kíséretében végigcsoszog a kocsik előtt, míg végre az egyiknél megáll és szinte mekegve nyajaskodik:
— Isten hozott, Mimike!

A kijárásnál összejött a két pár. A volt utitársak gyors pillantást váltottak.
Szemeik, mintegy bucsuzóul, csókolgáltak egymást . . .

Dr. Faust.

szóló lelkipásztorokat, kik hü és erőskezü pásztorai valának a magok nyájainak.

Ezt ma nem lehet látni. Pedig ha a nép azt látná, hogy az urak, a város ügyeinek vezetői egyértelemmel sietnek az urházába, hogy rázendítsék a szent éneket: »Jövel szent lélek ur isten! Töltsd be sziveinket épen!», — hogy buzgó áhitattal hallgassák az ur ígét, hát bizony lehetetlen, hogy a jó példa ne vonzana, lehetetlen, hogy ne követnék.

A tisztviselőnek ott kell ülni asztalánál, intézni az ügyeket, mert dolog akad folyton, mindig van nyugtalan ember.

Elvégre az nem beszéd, hogy csak akkor ér rá egyes ember, mert akkor minden egyéb szünetel.

Törvény szerint senkit az isteni tisztelt gyakorlázában akadályozni nem lehet. De ha nincs ott a tisztviselő vasárnap is, az asztalnál, hat még olyan ember is akad, a ki azt mondja — naplopó!

Hegedüs Sándor az új kereskedelmi miniszter azzal kezdte meg működését, miszerint az egész miniszterium összes tisztviselőit felmentette a vasárnapi munka alól s ezen a napon nem is kell megjelenniök a hivatalos helyiségben.

Ugy hirdik, hogy a többi miniszteriumokban is követni fogják a Hegedüs miniszter ép oly helyes mint üdvös intézkedését s így nem lehetetlen, hogy az egész haza összes tisztviselői fellesznek mentve a vasárnapi munkától.

Nem a dologtól való szabadulás ez, de a vasárnap igazi megtiszteltetése, mely a külföldi államokban nem ritkaság számba megy. Azokat követni épenséggel nem — szünetel.

Bizonyára a tisztviselők is viszonzni fogják a nyújtandó előnyt azzal, hogy a hétköznapi munkáik elvégzéséhez s a közönségnek nem lesz nehéz megszokni, hogy vasárnap ne járja végig a hivatalokat,

Hogy vallás erkölcsi szempontból lesz-e a Hegedüs miniszter más helyeken utánzó intézkedésének eredménye, azt már más tényezők teszik függővé, mert bizony e tekintetben sok mindennel kell számolni.

Ezzel foglalkozni cikkünk keretét ez időszert túlhaladja és hadjuk más alkalomra. Most csak a miniszter üdvös intézkedését kívántuk a maga érdeme szerint méltányolni, követendő példa kép állítva elő.

Égő

Egyről-másról.

Ugrás a természetben.

— Levél és üzenet. —

(A levél.)

A tegnapi postával a következő vékony és kicsi idéltlen leány botúkkal írott levelet kaptuk:

Kedves szerkesztő bácsi!

No nevéssenek ki, hogy ilyen bolondságot kérdezek önöktől. Mondja csak k. szerkesztő bácsi, nagy bűn e az hogyha egy 16 esztendő lány szerelmes? még pedig egy fiatal fess és még ami a fő, szép színésze! Mondja csak kérem, mit tennének önök, hogyha olyan nagyon, de nagyon szerelmesek len-

nének és akit szeretnének, az önöket nem ismerné?

Ugy-e az nagy baj?

Tudja, k. szerkesztő bácsi, mi csak önöktől kérünk ilyen esetben mindig tanácsot, mert olyan jó bácsik, hogy az ilyen szerelmes kis lányokat mindig ellátják jó tanácsokkal.

Figyeljenek csak egy kissé ide, majd elmondom, hogy hogy megjártam és ezzel a levéllel. Éppen javában irtam az én nagy szerelméről, mikor belép mamám a szobámba és gondolhatja, mindjárt számon kérte a levelet, én pedig zsebre vágtam és kiszaladtam vele, kint elrejtettem, ő utánam jött és kutatott.

Egész házkátatást tartott, de nem találta. Rám fogta, hogy szerelmes levelet irtam, én meg hiába védekeztem, ő nem hitte és még sem mutattam meg.

Egész nap mást sem halottam, mint hogy: majd ad ő énnékem szerelmet és ezentul fog büntetni, hogy még rövidebb ruhát fog csináltatni (pedig ez is nagyon rövid). És én sirtam annyit, hogy nem is gondolják, de nem használt.

De hát tűrnöm kell, mert van ám még 4 leány nővérem itthon és csak azoknak szabad szerelmeseknek lenni.

Tudja mit, k. szerkesztő bácsi, vegyen egyet feleségül, szánjon meg, akkor még mindig marad négy.

Hát addig én ne szeressek?

Hát mondja, kedves szerkesztő bácsi, nem szabad nekem szeretni? azért mert öten, 4 nővérem van előttem?

Már megbocsásson k. szerkesztő bácsi, hogy így háborgatom, hogy választ a szerkesztői üzenetekben kérek és ne is vegye rossz néven, mert nagyon szerelmes és szomorú vagyok

Szívélyes üdvözlettel
Birike.

(Szerkesztői üzenet.)

Már mos felelnünk kell Birikének a testvérkéik közül az ötödiknek.

Bűn-e, hogy tizenhat esztendő életére szerelmes?

Felelet: nem, határviztalan nem bűn.

De színésze!

Ezt is megbocsátja az isen.

Nagy baj-e az, — hogy a hőst színi pályán nem ismeri? — Pedig nagyon szereti.

Ez ez esőppet se nagy baj. Sőt mentől kevésbé ismeri, annál kisebb a baj. Mi nem tudjuk, Birike, de úgy szokták mondani: a színész-ideálok legszebbek távolról. Hozzá tehetjük ehhez, hogy így kevésbé veszedelmesek.

Mi van még hátra?

— mamától féljen, a mamának engedelmeskedjék: leset ő mindentudó, ugyse lát a szívébe.

De most jön a nagy kérdés.

Szabae-e Birikének, az ötödik lánynak, a kicsinek, aki csak 16 esztendő, szeretni míg a 4 előlálló nővére otthon van? Vagy legalább is, míg 3, vagy 2, férjhez nem ment?

A mama ugylátszik, erősen tiltja.

Mi nem tudunk a mamával egy véleményen lenni.

Tessék csak szeretni Birike, ugorja csak át bátran a nővéreket, ha módja van rá: szíve és lovagja...

A természetben még nagyobb ugrások is vannak.

(Zárjelközt meg azt is vagyunk szivesek Birikének ígérni, hogy kérje meg az édes mamát, hogy poroztassa ki az első szoknyáját, a mikor még Birike is benne van.)

Márczius 15. városunkban.

A legelső magyar város méltó volt régi hírnevéhez. Márczius idusának szent ünnepén olyan fényvel állt meg, melynek minden sugára a szívhez szólott s minden mozdulata kifejezésre tutatta azt a szent eszmét melyet márczius idusa képvisel.

Az ünnepeken most is a főiskolás ifjuságnak volt legnagyobb része, de ünnepeit minden iskola s a komoly tantermek hazafias örömtől, lelkesedéstől voltak hangosak.

És így is kell annak lenni!

51 évvel ezelőtt a magyar történelemben örökre ragyogó márcziusi események is az ifjusággal voltak összeforrasztva s a márcziusi ifjuság ideálja lehet a magyar ifjuságnak minden időben!

Márczius idusa az ébredés, a megifjulás és az élet ünnepe, ezt az ünnepet ülje meg mindig a fiatal szívek lángjával, lelkesedéssel és fényével a magyar ifjuság.

Szívünk örömtől repes, ha lelkesedni látjuk őket a nagy eszmékért.

Mert a lelkesedés a hazaszeretet legszebb virága, mely ha igazi pompával tud kinyitni ifjaink szívébe, nem félünk a haza jövő sorsától, melyet honfui aggodalommal teszünk az ő — kezükbe.

A mai nap is megmutatta, hogy a magyar emlékezni és ünnepeit tud.

Meg mutatta első sorban Debreczen, — hogy megbecsüli a szent eszmék napját, mely igazi nemzeti ünnep: a hit, emlékezés, remény és szeretet ünnepe s ezekért a szent eszmékért épen úgy lelkesedik, mint félszázad évvel ezelőtt.

Legyen is e nap mindig szent.

Oly jól esik a hétköznapi durvaságok között megtisztulni a hazafias lelkesedés tisztító lángjában, oly jól esik visszaemlékezni a magyar história legszentebb napjára, legfényesebb — ragyogására: 1848 márczius idusára!

A mai nap ünnepeiről a következő tudósítások szólnak.

Gyönyörű szép tavaszi idő kedvezett a mai ünnepélyeknek. Talán ez a nap volt az első, igazi tavaszi nap, mely ragyogásával, melegével mindenkit kiesalt az elzárt, rideg falak közül.

Már korán reggel népesek voltak a főutczák a járókelőktől. Köz- és magán-épületekre nemzeti színű lobogó volt kítűzve s látszott, hogy a mai nap ünnepeit fog Debreczen városa.

Leghatalmasabb lobogók az ősi kollégium épületén lengtek. Itt zajlott le vagy innen indultak ki a mai ünnepek legnagyobb része. A főiskolai ünnepélyek a tanári kar által rendezett ünnepel kezdődtek, melynek színhelye az oratórium volt, mely zsufolásig telve volt ünneplő közönséggel és tanuló ifjusággal. Az ünnepély a főiskolai énekkar Hymnusával kezdődött. Nagy Elek főgym. tanár mondta el azután szép és tartalmas emlékbeszédjét. Szentiványi jughaligató Kun Béla alkalmi ódáját szavalta megérdemelt, nagy hatással. Kun Bélának ezt az újabb szép költeményét mi is közöljük mai lapunkban. A szépen sikerült ünnepélyen ott voltak H. Kiss Aron

püspök, a ref. lelkészi kar, a főiskola tanári kara, Márk Endre koll. ügyész stb. Az ünnepélyt a főiskolai énekhar fejezte be. A szózatot énekelte, melynek elhangzása után véget ért a főiskola délelőtti ünnepélye.

A debreczeni kereskedelmi akadémia ifjúsága d. e. 10 $\frac{1}{2}$ órakor tartotta meg márcz. 15-ki ünnepélyét nagy és díszes közönség jelenlétében a Kereskedelmi Akadémia dísztermében. Az ünnepélynek nagyon szép, de kissé hosszú műsora volt. Különösen nagy hatást értek el az iskolai énekhar és zenekar előadott hazafias darabjai. Az ünnepélyen beszédet mondtak és szavaltak; a tanári kar részéről dr. Szántó Sámuel; az ifjúság részéről pedig Gerber Jenő, Jenő, Csapó László, Szeremley Zsigmond és Propper Miklós. Nagyon tetszett Bernáth Gizike művészi czimbalom játéka, melyet meg is kellett ismételnie.

Ugyancsak d. e. 11 órakor tartották ünnepélyüket a Svetics-intézet növendékei is. A növendékek hazafias költeményeket szavaltak az iskolai énekhar pedig — ének darabokat adott elő.

Különösen tetszett két igen ügyes szavalt. Mennyei Géza és Naszadi Laczi adtak elő és Lukácsi Erzsike felolvasása. A nagy szamu közönség a legszebb benyomásokkal távozott a hazafias intézet ünnepélyéről.

Az állami főreáliskola is délelőtt tartotta márczius 15-ki emlékünnepejét. Az ünnepélyen nagy szamu közönség volt jelen valóság gal megtöltve a reáliskola dísztermét. Az ünnepély műsorát szavaltatok és ének darabok képezték. Az ifjúság részéről Varga Jenő VIII. o. tan. tartott szép emlékbeszédet.

Ünnepélyek voltak azonkívül az összes Debreczeni iskolákban. A tanítók megmagyarázták az ünnep jelentőségét, a tanulók hazafias darabokat szavaltak és énekeltek.

Többek közt igen szép ünnepély folyt le a Csapó-utcai iskolába Léva Lajos és Szemere Lajos tanítók vezetése alatt. A tantermet izléssel díszítették fel a tanítók ünnepi beszéde után a gyermekek szavaltak hazafias verseket és énekeltek hazafias dalokat. Befejezésül egy ügyes alkalmi kis szindarabot adtak elő „Honleányok szive” czim mel. m. a szereplők értelmesen, dicséretes törekvéssel adtak elő. A tantermet az érdeklődő közönség teljesen megtöltötte.

Az ág. h. ev. iskolában is tartottak hazafias ünnepélyt, a gyermekek lelkesítő dalokat énekeltek és alkalmi költeményeket szavaltak. A tanítók a nap jelentőségét beszédekben igyekeztek a tanulókkal megismertetni.

A délutáni ünnepélyek.

A nagyobb szabásu ünnepélyekre délután került sor. Több ezer főre menő közönség gyűlt össze a főiskola udvarán és a főiskola előtt.

Az ünnepély első része a Petőfi-szobor előtt folyt le, hova csak a jeggyel bírótat eresztették fel a rendezés munkáját teljesítő tűzoltók. A Petőfi-dalkör énekelte itt el a Talpra magyar-t igazi tetszést és lelkesedést keltve. Azután Szabó Miklós Talpra magyar szavaltát következett.

Kun Béla, a jól ismert fiatal poéta mondott lelkes hangú, szép beszédet, melyhez méltóan sorakozott Acsay Lajos hatásos szavaltata: Váradi Antal »Szent nyómok« cz. költeménye.

Az ünnepély második része a főiskola udvarán folyt le. A főiskolai énekhar »Hymnusa« után Szentiványi Sándor szavaltta el ismét nagy hatással Kun Béla remek alkalmi ódáját, melyet mi is közlünk. Kovácsi Kálmán, a kitűnő, fiatal poéta, sikerült emlékbeszédet olvasott fel. Azután a kántus énekelte el a Kossuth indulót.

Innen a városháza elé vonult a közönség, hol a debreczeni dalegylet és a főisk.

kántus énekeltek. Szacsay Sándor a debreczeni szintársulat nagy tehetségű művésze a Talpra magyar-t szavaltva óriási lelkesedést és szünni nem akaró tetszést keltve. Ugyancsak itt tartott emlékbeszédet Sipos Béla, a debreczeni hírlapírói karnak ez a fiatal szép tehetségű tagja, igaz és általános tetszést keltve a beszéd szívéhez szóló, őszinte hangjával.

Evvél véget ért a délutáni ünnepségek sora, hogy — helyet adjon az esti ünnepélyeknek, melyek közül bizonyára a »Petőfi-dalkör« ünnepélye lesz a legsikerültebb.

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. márczius 15.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— márczius 15 —

— Száraz. — Hőemelkedés. —

Mulatságok.

Márczius 15. Az 1848/49-iki honvédek tánczvizalma a »Korona« dísztermében.

Márczius 15. A »Petőfi dalkör« társas vacsorával egybekötött hangversenye a »Bika« dísztermében.

Márczius 16. Szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok tánczestélye a »Bika« szálloda dísztermében.

1899. márczius 15 én.

— Irta Kun Béla, az oratoriumban a főiskola udvarán szavaltta Szentiványi Sándor. —

Halljátok a jelszót? Talpra magyar, talpra! Szívvel ésszel, karral föl a diadalra. Mi akarát, érzés, szent cél, forrjon egybe, Mint esküvés szálljon a megnyitott egekbe. Szégyen-pirba haljon a fekete vadszó. Hogy a magyar széthuz s mégis fennhíjázó, Korcsul a jelenben, élődsi a multon, Gyáva, hogy még tenni a jövőért tudjon.

Ez a nap bizonyosság, hogy eszmékért égünk, Hazugságot szór ránk tenger ellenségünk, Kiket megváltottunk, magunkhoz emeltünk, Pusztulásra vinnék, eladnák a lelkünk, Azt hiszik a magyar oly ügyügyü, gyenge, Hogy belé bolondul a nagy szeretetbe, S míg szívét békülés, bocsánat megszállja, Kaján Judás-csókkal hirczolnak halálra.

Óh ti ördög álmok, vérmes, vak remények, A tisztító tűzben, ma mind porrá égték. Bukásunk hirdették, halálhírünk volt már — De imé e szent nap ma is tiszta oltár, Ha bálványimádó ledöntni akarja, Kárhozik a szive, megbénul a karja, A magyar fölébred, hogy védfalat álljon, S halhatatlanságot vivjon a halálon.

Ez a nap béke, a szeretet napja, Jaj annak, ki mégis — mégis megtagadja. Nem ez ősi néppel, Istennel száll perbe, Ki hűtlen támadót mennydörögve ver le, Mert e nap az övé, — egy földi menyország De pokol, azoknak, a kik megátkozzák, Erénynek jutalma, bűnnök büntetése, Az ígért földje s az Isten verése.

Hol hát a bűnbánó? Békülünk örökre, — Csak velünk esküdjék a hazai rögre, Vérázott multunkra, jövőnk derűjére, A magyarok erős, örök Istenére, — Igy legyünk egyenlő, szabad testvérnépek. Szolgánk lesz a sors, ha egyetértés véd meg, A dicsőség napja — nem jöhet fel máshol, Csak itt, mint az első hajnal-hasadáskor.

E nap jeliséje mindig egy: előre! Ha kell, hát a szellem, szálljon harcmezőre. Egész nagy világgal közös már a pálya, Csak versenyző legyen aki győzve állja, Levegőjét szívjuk más-más eszmekornak, De a zajló idők bárhova sodornak, A kardnak s a tollnak egy a babér ága, Csak a cél legyen egy: a hon boldogsága,

Mindent a hazáért! Mindent a jövőnek! Idők megvénhednek és új idők jönnek, Talpra hát halálig! Győzelmünket írja A haldokló század márcziusi pirja, Ettől hajnalodjék a jövendő század, Ne legyen irigyünk, ki ellenünk lázad. Mert e nép dolgozik, szittya még a vére, Méltó apáihoz, méltó örökre!

— Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a debreczeni adófelszámolási bizottság elnökévé Karp Mór, helyettes elnökévé pedig Komlóssy Dezsőt nevezte ki. A bizottság hatáskörébe III. o. kereseti adóra és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó felszámolások elintézése van utalva.

— Az udvari gyász vége. Ma márczius tizenötödikén ér véget a hat hónapi udvari gyász, melyet Erzsébet királynéért rendeztek el. Az első két hónapban egészen mély gyász, a második kettőben mély gyász, a hat hónap utolsó harmadában pedig kisebb mély gyász volt elrendelve. Ma ért véget a harmadik periodus és a következő napon minden gyászjelet eltesznek, — de az ő fenséges emlékét a magyar nemzet szíve megőrzi örökké és gyászolja mindig.

— A 36 éves Komjáthy. Akár haragszik meg a mi kedves szinigazgatónk akár nem, mi bizony megírjuk, hogy ő, t. i. Komjáthy János ma ünnepli 36-dik születés napját. Azok a kevesek a kik e titkot tudták, szívből gratuláltak az ünneplőnek, a ki hűvös jóindulattal fogadta az üdvözléseket — merő tettetésből. A hölgyek határozottan állítják, hogy még nem lehet annyi, de hát a pázmándi ev. ref. anyakönyv azt tanítja, hogy ugy van. A legszebb kor, a mikor még kezdetén van a babéaratásnak. Kívánjuk szívből, hogy sok éven át boldogságban, megelégedésben arassa megérdemelt babérajait régi s újabb szerepeiben.

— Garazda részeg. Majd minden nap kell irnunk egy javithatatlant, elzúzott, részeges emberről: Vedres Mihályról. Tegnap ismét rémitősen és botránnyosan be volt rugva. A Bika szálloda előtt minden ok nélkül reá támadt egy védtelen asszonyra s azt agyba főbe verte. Csak a rendőrök tudták a szerencsétlent a dűhöngő részeg ember kezéből kivenni. Most a rendőrség börtönébe került — ki tudja hanyadszor Vedres Mihály.

— Bevonuló honvédek. Igazság szerint katonáknál csak egyszer volna berukkolás, vagy bocsánat! honvédekről lévén szó: bevonulás, pedig ma is volt egy kis részleges, a mennyiben a már szolgált, de szeptember végén hazabocsátott 3. honvéd gyalogezredbeli katonák ma vonultak be s el is helyezték őket a Nyulas laposán levő barrakokban.

— Furfangos rablók. Szinte páratlanul áll leleményesség tekintetében az a rablási eset melyet tegnap délután egy jámbor falusi paraszt ember ellen követett el két még eddig ismeretlen jómadár. Gyurgyik János téglási g a z d a e m b e r a károsult, ki valamit eladott Debreczenben s 135 forint pénzzel indult vissza a falujába. Még a városban hozzászegődött egy jól öltözött ember, a ki egy pálinkás boltba is behívta. Azután együtt indultak utra s egyszer az idegen lehajol s egy bőr pénztárczát emel fel a földről. Az idegen örülni látszott a talált tárgynak s hívta Gyurgyikot, hogy menjenek gyorsan a péterfiai temetőbe s vizsgálják meg a tárcza tartalmát s az esetleg benne talált pénzt osszák meg egymás között. Az ügyügy ember nagyon megörült a dolognak, de alig értek a temetőbe, egy urasan öl-

tőzött fiatal ember állott eléjük s kérte vissza a megtalált tárczát, mely már akkor a Gyurgyik zsebében volt. Gyurgyik megijedt, meglepetődzött s mutatta a pénzét, hogy ő nem szorult senki elvesztett vagyonára és a pénz-tárczát is vissza adta. Az idegen azonban nem tágitott, kikutatta a jámbor paraszt minden zsebet s azután folyton kiabálva és fenyegetőzve a másik ismeretlenel együtt eltávozott, de fenyegette Gyurgyikot, hogy rendőröket hív és elfogatja. Gyurgyik valóság gal megőrült, mikor eltávoztak. Nem várta be a rendőröket, hanem sietett hazafelé. Az uton keresi a pénzét, de nem találja. Ellopta tőle az elvesztett tárcza miatt dühöngő idegen, ki nek kilétét nem is sejtí. Visszajött a városba jelentést tett a mezőrendőrségnél s most a csendőrség kutatja a furfangos rablók nyomait. A legérdekesebb az, hogy Gyurgyik annyira megijedt, hogy támadójának az arczára sem emlékezik. Az első alakra azonban emlékszik a jámbor ember, kit együgyűsége ilyen szeren esetlen esetben sodort.

— **Körözött betörő.** Kovelszky Ferencz Belovacz községi születésű péksegéd Bánóczy Kálmán s. a. ujhelyi pékmesternél volt alkalmazásban, hol a pénzés fiókot feltörte és azután ismeretlen helyre eltűnt. A rossz életű segédet országosan körözik s a körözés egy példánya kapitányságunkhoz is megérkezett, valamint az enyveskező firma személyleírása is.

— **Elragadt lovak.** Nagy riadalmat okozott ma a népes Hatvan-utcán egy elragadt négy lovas fogat. A lovakat nem tudták megállítani, végre neki vitték a szekeret egy oszlopnak s akkor egy pár rendőrnök sikerült megfékezni a neki vadult állatokat. Az egyik ló megsérült. A kocsisnak nem történt semmi baja, legfeljebb akkor fog történni, ha kiderül, hogy az esetnek az ő vigyázatlansága volt az oka.

— **Hosszu a nap.** Márczius közepét taposuk a kalendárium mezején, szép időket élünk benn vagyunk a verőfényes tavaszban és csak nem akar ránk szállni az est. Jóval hat óra után még világos van, kora hajnal virrad, hosszú a nap. Az és boltozatja tiszta kék, a nap sugarai meg aranyosak. És a tavasz első hírnökei, (nem a vadpoéták!) a kerékpárosok nyeregbe ülnek és végigszáguldnak az utakon. Ez már jele a visszavonhatatlan tavasznak. Nap nap után több kerékpárost láthatni utcáinkon, mert az incselkedő tavaszi napsugár megtörök az aczélküllőkön és a kerékpározási jó idők járnak. Lekerül tehát a sok bicikli az állványról, még több a zálogházból sétál hazafelé, mert ezt tartják a sportfiak közül sokan a legalkalmasabb telelési módnak — és megkezdődik a kerékpározás évadja. S mindez onnan van, hogy hosszú a nap, hajnalját már ellopik a kerékpározók az országutakat és vígan megy a biciklizés. Ezért van összefüggésben a kerékpár és a hosszabb nap.

— **A lapok távirati rovatai.** Bizony meg-esik, hogy sokszor furesa dolgok kerülnek bele a vidéki lapokba. A fővárosi tudósítasokat sokszor elírja a táviró s így megtörtént, hogy egyik vidéki lapársunk Bánílyt nehány héttel előbb lemondatta a miniszterelnökségről mint valójában bekövetkezett a lemondás. Egy dán miniszterelnök mondott le ugyanis a táviróban s a fővárosi táviró »dán«-ból Bánílyt olvasott ki.

Eppen ebből az incidensből folyólag adta ki a kereskedelmi miniszter a következő rendeletet:

Utóbbi időben többször merültek fel kellemetlenségek és panaszok a miatt, hogy fontos hírlapi közleményt tartalmazó táviratok elferdítve vagy késve érkezett rendeltetésük helyére. — E bajokat úgy a sajtó, mint a közönség érdekében orvosolni kívánván, az ügy megvizsgálását rendeltem el, aminek folyamán kitént, hogy azoknak lezár-

gyobb részben az egyes hírlap-távirat hiányos kiállítására s nehezen, vagy nem olvasható írása az oka. Ez a körülmény nemcsak gyakori elferdítésekre s abból származó kellemetlenségekre ad okot, hanem a távirat, mert a táviratot továbbító közeg, ha olvashatlan ki-fejezésre akad, kénytelen a távirat továbbítását abban hagyni és mások segítségül hívása mellett az olvashatlan részek kibetűzéséhez fog-ni, ami miatt nem csak az illető hírlap távirat, hanem a többi táviratok is tetemes késedelmet szenvednek. Egyrészt tehát a sajtó, másrészt pedig a táviratozó közönség érdekeinek megóvása szempontjából azzal a kéréssel fordulok a budapesti újságírók egyesületének tisztelt elnökségéhez, — miszerint a távirat igénybe vevő tagjait hívja fel, hogy távirataik szövegét mindig a papírnak csak egyik oldalára, tisztán és olvashatóan írják, úgy hogy az egyes szavak értelméhez kétség ne ferhesen. Hogy pedig ezután a hírlap-táviratok elferdítése és késedelme lehetőleg megakadályoztassék, elrendelem, hogy a táviratokat a tisztviselők a feladás alkalmával olvassák át, a szószámot állapítsák meg s a netalán olvashatlan rész kijavítását szintén még a feladás alkalmával követeljék.

— **Kitént gyermek.** Budapesten e hó 3 án I. kerület Vár. Diszter 10. szám alatt egy hat hónaposnak látszó fiúcsesemőt találtak kitéve. Mellette egy vöröses színű kockás fejkendő, két kis gyermekruha és egy darab papír volt. A papírra következő sorok voltak írva:

„Isten veled, fiam! Öngyilkos lettem. Káposzás-Megyer Móri F. Születéshelyem Debreczen.“

A budapesti rendőrség a levélírója kilétének kipuhatólása végett megkereste városunk rendőri hatóságát.

— **Az elvesztet papaszem.** A rövidnadrágos kis diák, a ki tegnap este kopogott szerkesztőségünk ajtaján, tegnap a Baross-utczában elvesztette a papaszemét.

— **Szerkesztő bácsi,** kérte komolyan, hirdesse ki az okulárémat, mert nem tudom megtanulni a leczkét!

— **Kikaptál már otthon?**

— **Még déiben a mamától,** de ma röstel-gedtem az iskolában, hogy nem tudok üveg nélkül olvasni!

Lesütött nagy fekete szeméit, s diktálta be az adatokat;

— **Hazulról,** a Baross-utca 99. számú házból jöttem este hat órakor, mire a 73 as szám elé értem, már nem volt meg a papaszem. Elvesztett tokostul; a tokján aranyos betűvel ragyog a F o g e l Gyula neve. — Holnap pedig márczius 15 ike van és verset kéne tanulni, de a papaszem nélkül nem tudok olvasni.

E hazafias argumentumért Kiss Mihály, a kárvallott diák, megérdemli, hogy megkerüljön az elvesztett okuláréja ha utólagosan is — Hogy a verset megtanulta e még nem tudjuk.

— **Elvesztett vizsla.** Elvesztett egy nőstény vizsla. Háta kávébarna, hasa fehér. A megtaláló jelentkezzék a csapó-utca mezőrendőrségi hivatalban, hol illő jutalomban fog részesülni.

x **Előkelő élet,** gyermek és baleset biztosító társaság az ország minden részében ügyes és megbízható főügynököket és mozgó ügynököket keres magas jutalék, esetleg fix fizetéssel. Állandó képviselőink nagy jövedelmet és nyugdíjat biztosítanak maguknak munkásságukkal. Ajánlatok kéretnek »2 G« jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába Budapest Váci utca 9. szám.

Színház.

II. Rákóczi Ferencz fogsága.

„Márczius 15 ének előestéjén“ egy hazafias deklamálásra alkalmas darab került színre. Amolyan Szigligeti-féle idült történeti színmű.

Elég szép ház volt. A közönség nagy része a színházat nem látogatókból kerülén össze, volt taps és tetszés több, mint kellett volna.

A szereplőkről véleményünk a következő: S z a s v a y Sándor egyedüli volt, ki szerepét meg tudta játszani. B e r c s é n y i lehetetlen alakját olyan invenczióval s igazi művészettel játszotta meg, hogy a közönség nyílt czímen is megtapsolta. K o m j á t h y János teljesen elejtette szerepét. Egész este szavalt, mint egy szavaló automata s egy cseppnyi érzéket nem tudott mutatni szerepe megértéséhez. S z i k l a i, mint Knitélius páter a szokott jó volt.

F e n y é r i, mint Zrínyi Boldizsár, évszázados, lejárt fogásokkal akart hatni, de sikertelenül. Bartha most kivételesen tudta a szerepét, csak megjátssani nem tudta.

T. H a l m i Margit nem tudott hatást kelteni Amália szerepében

S z e n t e s — mint mindig — lelki ismeretesen és igazi hatással játszott.

O d r y sok jóakarattal, de kevés igazsággal játszott. T a n a y kis szerepére nem fordított gondot.

M e z s e y Andor kis szerepében jó volt. C s á k y sok jóakarattal, kevés sikerrel buzgózkodott. F o l l i n u s z n é elég természetesen játszott. K a r a c s, R u b o s, P ü s p ö k i és M a k r a y epizód-szerepekben buzgózkodtak, talán nagyobb sikerrel, mint a főszereplők. Általában az előadás a si-tányságig gyenge volt.

(a—e.)

* „Színházi hírek.“ Ez alatt a cím alatt küldtek be hozzánk egy színházi értesítést. Az értesítés a legbotrányosabban van megfogalmazva, de nem ez az oka, hogy nem közöljük. Nem közöljük először azért, mert nem érdekli a közönséget, másodsor pedig azért, mert mi má féle „Színházi hírek“-et várunk a debreczeni színház igazgatóságától. — Virágvasárnapról csak 10 nap választ el bennünket s még mindig nem tudjuk, hogy állunk a társulat jövő évi névsorával. Eltávoznak a legértékesebb erők és a legfontosabb szerepkörök betöltői, de K o m j á t h y n a k esze-ágában sincs informálni és meggyújtani bennünket a jövő szerződötéseket illetőleg. Ez alkalommal nincs szándékunk hosszabban foglalkozni a dologgal, de már előzetesen figyelmeztetnünk kell az igazgatóságot hogy a közönségnek nemcsak türelme, hanem jogos igényei is vannak s nem hajlandó elnézni, hogy az ő jogos igényei kesinyes érdekek miatt meg nem érdemelt mellőzést szenvedjenek.

A boldogság.

A őszi szél zizegve hullatja a park százas fáról a sárguló leveleket, teleszórja velük a most már gondozatlan utakat. A szüretelők távoli danája hallatszik a verandára, ahol Zombory, a kastély ura, vendégével kártyázik.

Zombory izgatottan dobja le a kártyát. Vesztett. Halvány volt; hosszú fehér ujjai idegesen szorongatták a kártyacsomót. Majd megszólalt, rekedt, remegő hangon s szakadozva beszélt:

— Nem lehet tovább...! Itt a határ. Koldus vagyok... Meredek volt a lejtő, nem bírtam megállani.

Mi lesz velem holnap? Eh, mit velem? Mi lesz Margittal?!

Hideg kezével összeszorította lázas homlokát, mint ha félt volna, hogy mindjárt szét-pattan.

Partnere, Káldor, egykedvűen rázta le a szivarja hamuját s mereven bámult maga elé. Ridegen, tervszerűen dolgozott mindig, s most műve kész, a lelke nem tud örölni, meg van bénulva, álomlátó lesz és nem tudja élvezni a sóvárogva várt jelent.

Amint merően a kék füsttengerbe néz, nem a vergődő Zomboryt látja,

Előtte az életvidor, boldog gavallér ül s ott áll mellette a szép asszony, aki gyerekes nyugalommal nézi, amint az ura kártyázik: finom ujjait belemélyeszi Zombory hullámos sötét hajába, hanyagul a vállára hajol s folyton kérdez vallamit, míg Zombory mosolyogva inti szemével a hallgatásra.

Margit elkényeztetett, mosolygó arcza asszony volt.

Magas, kifejlett termetű: csak a szemei árulták el hogy még gyermek. Mindene megvolt, nem tudta, hogy mi a „nincs” és mi a „nem szabad”.

Édes, bájos asszonyka volt, ki csak boldogságra volt teremtve.

Káldor maga elé képzelte teljes, észbontó bájával az asszonyt, nécsábitó szépségében a férfit és igazi boldogságukat. És felébredt benne a vágy, a bosszu, az irigység; keserű mosolylyal simitotta meg rövidre nyírt fakó haját, festett bajuszát és hanyagul felvéve a kártyát, osztani kezdett.

— Még nem veszett el minden, még egy tétel van.

Zombory esodálkozva emelé fel fejét s kérdően nézett Káldorra.

Ez egy kissé megzavarta Káldort, de nem akarta a játszmat elveszteni s cinikus, elfojtott hangon folytatta:

— Igen, Margit!

Zombory hevesen ugrott fel helyéről s dühtől remegő hangon váaszolta:

— Most még vendégem vagy!

Aztán sápadtan elfordult tőle, csengetett s oda szolt a belepő inasnak:

— János, a nagyszágos ur fogata álljon elő!

Zombory iszonyuan fel volt izgatva. Maga előtt látta egész életét. Belátta, hogy egyedül ő a hibás.

Tudta, hogy az asszony anyagilag biztosítva van, ha szüleikhez visszamegy, akik vérző szívvel bizták leányukat az ő kezébe. De ő képtelen tovább ezt az illatos levegőt, a suhogó selymet, jólétet körülré megtartani. Ismerte a fiatal asszony naiv lelkét, tudta, hogy nem ismeri nélkülözést, bánatot, hogy nem tud harcolni az étellel.

És látta magát szegényen, elhagyatva, szeretetlenül. Összeszorult a szíve, a torkát fojtotta valami s aztán két nehéz könyvesep gördült végig arczán.

Mély schaj szakat fel kebléből, hátrasmított a dus haját, esendesen az ajtóhoz ment és halkan benyitott felesége boudoirjába.

Ott ült az asszony a kandalló mellett, a pamlag sarkában; lábait felhuzta, mintha fázna. Sötét angol szoknya simul alá karesu derekáról.

Férfi ing van rajta, lehajlós gallérral, fehér selyem nyakkendővel. Könyvet tart a kezében, de látszik, hogy nem olvas. Mikor észrevette, hogy az ura a szobába lépett, nem mozdult meg, csak ragyogó szemei árulták el, hogy várt reá.

Férje egész közel jött hozzá s leült lábaihoz.

Az asszonyka már tovább nem állta, eldobta a könyvet, felemelte karjait, melyekről a pongyola csipkés ujjja egészen visszacsuszott, s átölelte a férfi erős nyakát, ma ához szoritotta és csókolta arczát, szemét, haját, aztán két kéze közé fogta férje fejét. Csak mikor másodszor mosolygott a férje szemébe, akkor vette észre annak megdöbent, zavart tekintetét.

Odahajolt a vállára s hizelegve dörzsölte puha, bársony arczát az uráéhoz. Nagy szemei tisztán elárulták, a kérdést, amit ajka még sem mondott ki.

Zombory magához szoritotta az asszonyt mintha félt volna, hogy jön Káldor és elveszi tőle, s aztán megszólalt szomorú hangon!

— Margit, jól tudod, hogy nagyon szeretlek . . . S ezért őszinte leszek hozzád. A viszonyok úgy alakultak, hogy tavasszal innen el kell mennünk, valószínűleg nagyon messzire . . . Még sohasem beszéltem veled anyagi dolgokról, de megérted ha annyit mondom, hogy koldus lettem.

Talán nem fogok rongyos ruhában járni de nyomorultabb leszek a legszegényebb koldusnál. Elveszítettem mindenemet, nincs senkim . . . Senkim, mert nélküled kell élnem. Nem jöhetsz velem a nyomorúságba. El fogunk válni . . . Te fölled a kényelmet, a szeretet, én pedig elmegyek, Isten tudja hova. És ha boldog leszel, nem kívánom, hogy gondolj reám.

Az asszony — halotthalványan nézett urára: tudta, hogy így lesz, ha ő mondja Zombory elfulladt, nem birt tovább beszélni. Átölelte az asszony térdét, s zokogott, mintha egy kedves halottat siratna. Azután fájdalmas lemondással nézett az asszonyra, ki jégszobor ként tekintett rá. Ez a tekintet elmondta, — hogy minden el van vesztve . . . A férj hideg hangon folytatta:

Igen, válnunk kell! Az az út, melyen te haladsz, a boldog nyugalom útja; az én utam a küzdés, a fáradság útja lesz. Kietlen sivatagba visz, hol nincs tavasz, nincs verőfény, nincs boldogság, — mert te nem leszel jelen.

A jégszobor megmozdult, nagy szemeit elhomályosították a feltörő könnyek zápora, mikor hevesen odadobta magát a férfi karjai közé s zokogva mondotta:

— Veled maradok, — hisz nagyon szeretlek!

Lévay Béla.

Különfélék.

+ Egy pohár víz. A minap halt meg egy londoni kórházban, százhat éves korában Farrel Mihály, a tralfargari ütközet utolsóán életben maradt katonája. Mint tengerész-katona, a Victory hajón szolgált s ő vitt Nelson tengernagynak utoljára egy pohár vizet. Ezért a szolgálatért élete hosszigan szép évi fizetést huzott.

+ Zsilip ur örömtől ragyogó arczezal jön ki a képviselőházból. Roppantul dicséri X képviselőnek épp ez imént elhangzott beszédét.

— Hisz az még magyarul se tud! — jegyzi meg valaki.

— Hát baj az? — kérdi Zsilip ur. — Cicero se tudott magyarul, mégis nagy szónok volt!

+ Felsőbb leányiskolában. A tanítónő (magyaráz): És most következik a golya . . . Elza (a szomszédjához): Hát látod, Adél, mégis csak vannak pólyák.

+ Részvét. Képzeld csak, milyen szeren esetlen az a Z-né! Tegnap meghalt az ura és elvesztett a kutyája . . .

— Szegény!

— Pedig olyan szép kis kutya volt!

+ A macskazene receptje. A macskazene eddig azt hitte, hogy teljesen szabadon tombolhat tetszése szerint, minden szabály és rendszer nélkül. A macskazene azonban csalódott ebben a tekintetben, mint egy macskazeneszakértőnek legutóbb tett nyilatkozatából kitűnik. A zürichi politechnikumnak háromszáz hallgatója nemrégiben macskazenét rendezett egy professzornak, a ki nem örvendezhet nagy szimpátiáknak. Ez a macskazene a legalaposabb kritika tárgya lett macskazenei körökben. A különböző bírálatok és asaját hozzászólások alapján egyik politechnikumi hallgató erre egy zürichi ujságban a következő receptet ajánlja a macskazeneszek számára:

1. Zajtalan gyülekezés és üdvözlés néma kézzel.

2. Suttogó rendelkezés az indulásra és nesztelen menet az ünnepelt házhoz. (Ez a néma menetelés nagyon impozáns az esti szürkületben.)

3. Megérkezés után a vezető főlemelkedig zenésztásai vállaira s egy tisztaszabkendőkkel megadja az előre megállapított jeleket a következő értelemben:

a) Öt percnyi muzsika.

b) Két percnyi szünet.

c) A vezető ünnepiesen pereátot kínál.

d) Öt percnyi muzsika.

4. A menet nesztelen sorakozása és zajtalan elvonulása a legközelebbi sör-csarnokba.

Az ám, macskazenét se lehet manapság csak úgy hübelebalázni elintézni. Penne, elke mindennek.

CSARNOK.

A vallomás.

(Francziából.)

I.

Az L.-ből C.-be vezető országuton egy korcsma állt. Az ajtó fölött lógó czimer rikító színekben egy férfi alakot tüntetett föl, a ki nagy kedvteléssel emeli a poharat ajkaihoz. Az ismeretlen művészek e képe alatt nagy betűkkel a következő felirás díszelgett:

„A jó René királyhoz.”

Legu vendéglős.

Italok és ételek.

Szobák és istállók.

Esti hét óra volt.

A vendégszobában zajos élet uralkodott. Több fuvaros beszélt, nevetett össze vissza. Állítások támogatására időnkint nagyokat csapkodtak az asztalra is. Néha oly nagyokat, hogy a palackok és poharak valóságos tánczot jártak.

A kiszolgálást egy, talán tizenkétéves leányka végezte, a ki rossz ruhájában, vállaira vetett vékony kendőjében az asztalok közt ide-odafutkosott és nem bírta a zajongó vendégeket elég gyorsan ellátni.

A gyermek arcza a legnagyobb szomorúságot fejezte ki; fekete, sötét szemei buskomoran néztek körül és időnkint a vendéglős felé tekintett, a ki vendégeivel iddögált. Ilyenkor mindig néma aggodalom szolt a sötét csillagokból.

Lissi talált gyermek volt. Leguék egy napon házuk ajtaja előtt találták az alvó kis leányt. Ravasz számítással fogadták fel a gyermeket, hogy ezzel kedveltekké tegyék magukat a vidéken és hogy magukhoz csalogathassák az embereket, a kik épp akkoriban igen gyéren mutatkoztak. Ugy is gondolkodtak, hogy Lissi korához képest nagy és erős, nemsokára használható munkaerőjük is lesz benne, míg eltartása édes kevésbe kerül.

Lissi valósággal nyomorgott Leguék nál. Szegényesen öltöztették, emivalót alig kapott, kutyafülében aludt, a hol nyáron majd megfalt a melegségtől, míg télen megmerevedett a hidegtől. Ráadásul pedig örökös szemrehányásokkal illették! Ha a legkisebb hibát követte el, irgalmatlanul megverték. Legunak pedig nem volt valami könnyű keze.

II.

Este, a mint csak lehetett, Lissi kiállt a konyhához vezető küszöbre és észrevehető kíváncsisággal nézett egy vendéget, a ki előtte való nap óta lakott a vendéglőben; ez a vendég finoman öltözködött, külön evett egy asztalnál és egész viselkedése eltért a többi vendégtől.

Lissi akaratlanul is vonzódott az idegenhez. Eszébe jutott, hogy reggel az barátságosan mosolygott rá és egy pénzarabot adott neki. Aztán, a mi mindennél többet ért, barátságosan beszélgetett is vele, megkérdezte tőle, hogy a vendéglős leánya-e, a mire ő a gyermekek őszinteségével elmondta neki élete egész történetét. Az idegen nagy érdeklődéssel hallgatta és Lissi boldog volt, mert nem szokta meg, hogy valaki ügyet vessen rá.

A nagy zajon egyszerre csak áthatol egy kiáltás:

— Lissi, bort!

A gyermek, merengéséből kegyetlenül felriasztva, gyorsan odafut a mérő-asztal mögé és teletölt egy korsót. Aztán odalép az asztalok egyikéhez, mikor hirtelen látja, hogy az idegen ur barátságosan mosolyog felé és akkor — a meglepetéstől megmerevedve — a korsó kicsuszik kezéből, a cserépek odahullnak lábai elé és a bor végigömlik a padlón.

Szegény Lissi! Már elkészült rá, hogy meglakoljon ez ügyetlenségéért, mert Legu fenyegetőleg közeledett hozzá.

Kezét útsére emelte már, a mikor karját vasmarokkal ragadta meg valaki.

Dühösen fordult meg és meglátta a finom urat, ki szigorúan és határozott hangon így szólt hozzá:

— Megtiltom, hogy ezt a gyermeket megüsse!

A vendéglős egy durva szitkot fojtott el és így felelt:

— Mi köze hozzá!

Az ismeretlen elbocsájtotta a korcsmárost, keresztbe fonta karjait, megvetőleg végignézett rajta és így szólt:

— Annnyiban van hozzá közöm, hogy a gyöngye teremtetést meg akarom védeni egy durva ember bántalmazása ellen és csodálkozom, hogy az itt jelenlevők közül senki sem gondolkozik úgy mint én! Egyébként én érdeklődöm a kis lány iránt. — Tudom, hogy árva. Megóvom őt az ön durvaságai ellen és elviszem magammal Párisba.

A korcsmáros szemében különös pillantás csillant föl. Valami jó üzletet szimatolt és így vélekedett:

— Párisba? . . . És az a sok pénz, a mibe mostanáig került a gyermek? . . . Arra nem gondol az ur?

— Ne busuljon, — felelt az idegen és megvetőleg mosolygott. — Lissiert megfizetem a váltásdíjat. Ha átadja nekem a gyermeket, 2000 frankot ajánlok érte. . . Így ni! Es most kísérjen fel szobámba, csinálja meg a számlát, holnap reggeli 9 órakor el akarok utazni. . . addigra várom választát.

Ligu, a kire az idegennek föllépése nagy hatással volt, a keskeny csigalépcsőn fölment az idegennel, a ki még egy óra elteltével oly mélyen aludt már, a mint csak oly ember alhatik, a ki tudja, hogy valami jót tett.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A földmívelési m. kir. miniszter tudatja miszerint a zemplén vármegyei gazdasági egyesület f. hó 25 és 26 án borkóstolással egybekötött borvásárt rendez.

A régi asszu és szomvrodni borok kerülnek eladásra, sőt a felnyitott szőlők termése is be fog mutatattai.

Ennélfogva a borkereskedők saját érdekükben is felhivatnak, hogy ezen borvásárt látogassák.

A kereskedelemügyi miniszter értesítése szerint a magyar kereskedelmi utazók számára szükséges iparigazolványok a belügyminiszterium utlevél ügyi osztályában adatkak ki.

A magyar kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leírását küldte be:

Konzerv felmelegítő készülék. Zsindely készítőgép. Villamos gázgyújtó készülék. Fából készült tűz és vízmentes tető és padozat lemez előállítására önműködő ivrákó könyv és könyvnyomdai gépek számára. Gázfényerejének és fűtő képességének fokozása. Ujítás nyugágyakon. Ujítások barázdás ekéken. Légnyomású fém, vasuti vonatok számára. Vasalógép. Szymológép. Paplófényesítő gép. Czipótalp konzerváló folyadék. Eljárás nyers spiritusz tisztítására.

Mindazok a kik a találmányok iránt érdeklődnek, azvk leírását és rajzait kamaránknál megtekinthetik.

Debreczen, 1899. már. 15.

Kereskedelmi és iparkamara.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése. —

Debreczen, március 14.

Készáru csendes

Okt. buza	10.50—51.
Tav. buza	8.01—02.
Tav. rozs	5.77—79.
Tavaszi zab	4.55—56.
Majusi tengeri 1899	
Julius tengeri	
aug.—szep. tengeri	

Kőbányai sertés piac. március 9. Magyar söröndü: Öreg nehéz (páronkint 400 kg-on felüli 96—46½ kr. Közép (páronkint 300—049 kg. sulyban) 46½—47 kr. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 49—49½ kig. Fialat közép (páronkint 251—320 klz.) 48½—49 krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyba. 48—49 kr. Szerbiai 7 Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) 48½—48 kraiszárig. 8 új fajta 240—2642 kilogramm — sulybuár 1g/év 99 kraiczárig. Könnyű (páronkint) kilont gr.-erjedő sulyban) 45—46 kraiczán

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petroleum-rakodónál levő székes fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése január 31-én. Készlet 240 drb. Érkezet 1385 drb. öszszes lelhajtás 1625 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 1328 darab, eladatlanul — visszamaradt 297 darab. — Napi árak: 120—180 klgr. sulyban 44—46 krig. 220—230 klgr. sulyban 45—47 krig. 320—380 kg sulyban 46—48 krig. Öreg nehéz 46—47 krig. Malacok 37—40 krig. A vásár hangulata élénk volt.

Jegyzések: kilogrammonként elő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 44—45 kraiczáron, kivételesen 46 kraiczáron, középminőségű sertés 42—43 kraiczáron, könnyű sertés 39—41 kraiczáron, fiatal sertés 35—44 kraiczáron.

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 rton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 10 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 kraiczáron. 150 méternézsza 80 k, 9 forint 15 kraiczáron. 030 mm. 79.5 k, 9.15 rton, 100 mm, 78 kig: 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 9 10 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79.5 k. 9 forint 20 kraiczáron, 100 mm, 79.5 k. 9 forint 15 kraiczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9.12 és fél kraiczáron vegyes, 100 mm 80 b 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78.5 k. 8.90 forinton. 500 mm. 76,5 k, 8.40 forinton, mind három hó. apra:

Bánsági. 100 mm, 79 k. 9.10 forinton, 8 m 77 k. 8.60 rton vegyes, 200 mm, 0 k 74060 forintos vegyes. mind három hónapra Tengeri az egyedüli szilárd cikk. A hideg időjárás folytán jobb az érdeklődés s hibene 460 frtot, budapesti paritásra 4.45—4.58 frtig fizetnek. Nagybecskerekén 200 mm.-ért 4—frtot fizettek prompt szállításra.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. K. Nagy örömköze fog szolgálni, ha becses ígéretét szives lesz beváltani. Nagyon rá vagyunk utalva, hogy a debreczeni séta-kének helyet adjunk. De sine ra et studio.

Egő. Azonnal közöltük. Látogasson meg bennünket.

Tanító. Nemó név alatt lapunkban többben írunk. Mindazok, a kik bármely okból nem akarják közleményeik alatt magokat megnevezni, e névvel ruháztatnak fel általunk. Csak a sajtóbiróság előtt árulhatjuk el a valódi nevet, ámbár a mi lapunkban soha sem fog oly közlemény megjelenni, a mely a sajtóbiróság közbelépését tenné szükségessé.

Némó. Ev. ref. népiskolánk helyzetére vonatkozó cikkét alkalomadtán természetes dolog, hogy ki fogjuk adni, de fent tartjuk magunknak a jogot a példás keresztényi szeretet gyakorlására az irány módosítását. A ki kövel hajit, hajtsd te — kenyérrel. Krisztus mondta, hát ha a követői is megtanulják ezt.

Petőfi imádó. Hogy ön szegényli magát, mert nem tudja mit kívánt a magyar nemzet 1848. március 15-én! Soha se szegyelje. Ezret teszünk egyre érte, hogy sok ezer állítólagos intelligens ember nem tudja. De hát ime legyen. Itt közöljük a 12 pontot:

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kivánjuk a sajtó szabadságát, a cenzura eltörlését.
  2. Felelős miniszteriumot Buda-Pesten.
  3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
  4. Törvény előtti egyenlőséget, polgári és vallási tekintetben.
  5. Nemzeti őrsereget.
  6. Közös teherviselést.
  7. Az urbéri terhek megszüntetését.
  8. Esküdtzékeket, képviselőket egyenlőség alapján.
  9. Nemzeti bankot.
  10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket ne vigyék el tőlünk.
  11. A politikai statusfogyók bocsájtásának szabadon.
  12. Kivánjuk az Uniót Erdélyvel.
- Tanulja meg és hagyja fiának örökül, hogy — boldog lesz a magyar, — ha okosan gondolkodik mellé.

67

v. k. szám.

1899.

Arverési hirdetmény

A debreczeni kir. jbiróságnak V. III. 683—3—1898 P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Deutsch Sámuel részére Kannengiser Sámuel debreczeni lakostól 750 frt tőke, ennek 1898 évi Deczember hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig öszszesen 63 frt 71 kr. perköltség erejéig 1898 évi decz. hó 28 és 29-én biróilag lefoglalt és 1859 frt 68 krra becsült butorok ruha neműek és egyebekből álló ingóságok 1899. évi Márczius hó 20-án délután 3 órakor kezdetét veendő és I-ső hatvan-u 6-ik szám alatt azután Bidos-gos-utca 3 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen, 1899 évi Február hó 20-án.

Sugár Gyula.

birói kiküldött.

Mindazon „zálogtárgyak“ melyeknek határideje lejárt, folyó év márczius hó 24-én d. u. 2 órakor az iparhatósági kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1899. márczius hó 1-én.

„Első debreczeni magán kézizálog kölesőmintázat“

Piacz és Sz. Anna utca sarok — Bemenet Sz Anna-utca 2 ik ajtó.

HOFF maláta-

készítményei
gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala,

Általános elgyengülésnél az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bölgér, Bécs, Hofmühlgassa.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél: főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2¹/₂ zacskó maláta kivonattal mell cukorkát.

Fischer G. Őrnagy N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja,

Gyengeségnél, vérszegénységnél, idegességnél, almatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb amit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor, illetve emésztési zavaroknál sápkórokban és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazam.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János

maláta-kivonat mell cukorkái,

Köhögésnél, rekédségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólérhetlen hatása. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mellcukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neuhirch lovag, Waldenburg
Cukorkái feleségem köhögésén és asthmaikus bántalmain kitűnően segítenek.

Busch, plébános, Weischütz.

Raktár DEBRECZENBEN: Mihalovits J., Rótschnek J., Rochlitz-Schmidt A., Füleky Pál, Tóth Béla, Muraközy L., Balás Ödön gyógyszer-táraiban; Francsics és Jóna drogria kereskedésében; Csanak J., Kontsek G., Tóth Kálmán, Félegyházy J., Rickl József Ant., Varga Lajos csemegé és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára BUDAPEST, Király-utca 12.

— — — Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — — —

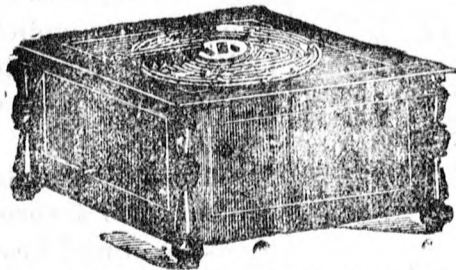
Hangszer-gyár.

Csász. és kir. udvari szállítók.

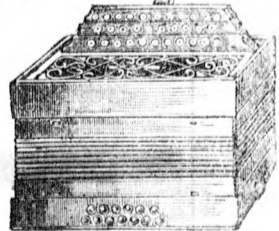
Sternberg Armin és Testv.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Miniatur-Ariston

zen új találmányu bájos hangszerezen a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zongorához. Ára 8.50, a kóták darabja 25 kr.

Kitűnő hangu harmonikák
3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

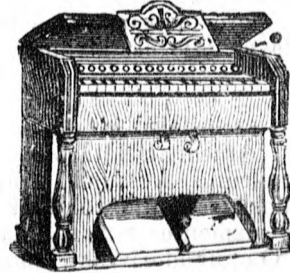
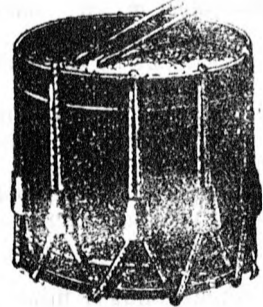
Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca:

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, citerák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.